

تکلیف بچه‌ها پس از جدایی والدین چه می‌شود؟

روزی که قرار ازدواج گذاشتند و با هم پیمان زناشویی بستند، در خیالشان هم نمی‌دیدند روزی بهترین راه برایشان جدایی است حتی آن روزی که یک کودک معصوم، جمع دونفره نه‌چندان خوشبخت‌شان را سه نفره کرد...

روزی که قرار ازدواج گذاشتند و با هم پیمان زناشویی بستند، در خیالشان هم نمی‌دیدند روزی بهترین راه برایشان جدایی است حتی آن روزی که یک کودک معصوم، جمع دونفره نه‌چندان خوشبخت‌شان را سه نفره کرد هم گمان نمی‌کردند پایان تمام اختلافاتشان طلاق باشد، اما سرانجام در یک مورد به تفاهم رسیدند، این‌که از هم جدا شوند، اما حالا پای یک بچه در میان است که نه می‌شود مثل مهریه حق مسلم مادرش باشد و نه می‌شود تمام و کمال سهم پدر شود. تصویر تکلیف بچه‌ها پس از جدایی والدین چه می‌شود؟

به گزارش جام جم سرا، تلخ است، اما حالا نوبت فرزند است که به اختیار یا به اجبار باید یکی را انتخاب کند و بپذیرد که از این به بعد قرار است یک روز مهمان این خانه و روز دیگر مهمان آن خانه شود، یک روز دلتنگ پدر و روز دیگر بی‌قرار مادر شود. طلاق که در بعضی از خانواده‌ها، بهترین گزینه است همه چیز را جدا کرده است، هر کس سهم خودش را برده و در این میان فقط یک نقطه اشتراک باقی‌مانده، و آن هم یک کودک معصوم است.

دلیل طلاق هر چه می‌خواهد باشد، مهم این است که زندگی در یک خانواده جدا، اما آرام و منطقی، بسیار بهتر از زندگی در یک خانواده آشفته است. طبیعی است که فشار و اضطراب ناشی از طلاق به تنهایی می‌تواند مادر و پدر را از نظر روانی ضعیف و آسیب‌پذیر کند؛ با این حال والدین باید بدانند حتی وقتی جدا شده‌اند، باز هم پدر یا مادر فرزند خود هستند و جدایی هرچند سخت و اضطراب‌آور باشد، باز هم چیزی از این مسئولیت کم نمی‌کند. مهم‌ترین وظیفه والدین در چنین موقعیتی، دیدن و به رسمیت شناختن فرزندان است. باید این نکته را در نظر داشته باشید که قرار دادن کودکان در یک فضای مبهم، آسیب بیشتری به آنها وارد می‌کند، پس «سیاست سکوت» پیشه‌کردن در این وضعیت کمکی به اوضاع روانی فرزندان نمی‌کند، اما چه باید کرد؟

با فرزند خود صحبت کنید

فرزندان در هر سنی که هست شما موظفید با او در مورد طلاق صحبت کنید. معنی طلاق و دوباره شدن خانواده را برایش بگویید و پیش‌بینی مختصری از آینده داشته باشید و تا حدودی وضعیت حضانت او را برایش روشن کنید. بسیاری از کودکان تا سنین 9-8 سالگی فکر می‌کنند شیطنت‌های آنان دلیل این جدایی است، بنابراین یک احساس گناه سنگین را با خود می‌کشند. توضیحاتی ندهید که ذهن او آشفته‌تر شود، بلکه بگویید این موضوع بین شما دو نفر اتفاق افتاده و هیچ کس نقشی در این جدایی نداشته است.

او حق دارد هر دوی شما را دوست داشته باشد

برخی از والدین وقتی به جدایی می‌رسند، خشمگین هستند و گمان می‌کنند همسرشان سبب تباهی زندگی آنها شده است، آنها فکر می‌کنند همان طور که خودشان درگیر خشم و عصبانیت هستند، فرزندشان هم باید چنین باشد، در حالی که واقعیت چیز دیگری است، همسر شما پدر یا مادر فرزندان است و او بی‌قید و شرط والدینش را دوست دارد.

هر دو با فرزند وقت بگذرانید

با توافق یا بی‌توافق، سرانجام کودک به یکی از والدین سپرده می‌شود و این به معنای برنده بودن یکی و بازنده بودن دیگری نیست، زیرا والدین باید برای دیدار مستمر با کودک خود، به یک توافق برسند. گاهی والدین تصمیم می‌گیرند که کودک در هر ماه، یک هفته را نزد والد دیگر بگذرانند، این در حالی است که دیدار مستمر والدین در دفعات بیشتر و زمان کوتاه‌تر، مثلاً هفته‌ای یک‌بار یا دوبار، بخصوص برای کودکانی با سنین پایین‌تر بهتر است. این‌که در یک ماه یک هفته را نزد والد دیگر باشد سبب می‌شود برنامه‌هایشان به هم بریزد و این اسباب‌کشی موقتی، معمولاً برای کودکان خوشایند نیست.

با هم هماهنگ باشید

هر چقدر هم که با هم اختلاف نظر داشته باشید، باید درباره مسائل مربوط به فرزندان با هم هماهنگ شوید. شاید پرسید چه مسائلی؟ مسائلی مثل زمان تماشای تلویزیون، تنبیه یا تشویق، مقررات رفت و آمد با دوستانش، خرید تبلت، تلفن همراه یا رایانه، رفتن به کلاس‌های هنری، ورزشی و... حتی سعی کنید در دادن هدیه به فرزندان با یکدیگر هماهنگ شوید، یعنی سعی نکنید با دادن هدایای گرانقیمت یا چیزهایی که همسران با آنها موافق نیست محبت او را جلب کنید. ممکن است شما درباره مساله‌ای با همسران دچار اختلاف نظر شوید، اما فراموش نکنید که نباید این اختلاف نظر برای فرزندان تبدیل به فرصتی برای سوءاستفاده شود، پس حتی اگر درباره مساله‌ای رضایت کامل ندارید، بهتر است به نتیجه‌ای بینابینی برسید و در آن با هم هماهنگ رفتار کنید. این هماهنگی نیازمند صحبت‌های حضوری یا تلفنی با همسر سابقتان است. این نکته را در نظر داشته باشید که ناهماهنگی بین والدین بخصوص در سنین نوجوانی، کنترل رفتار فرزند را ناممکن می‌کند.

فعالیت‌های مشترک را به رسمیت بشناسید

یکی از نگرانی‌های کودکان طلاق توضیح دادن این مساله است که چرا پدر یا مادر در فلان برنامه تنها آمده‌اند؛ بنابراین در موقعیت‌های مهمی که معمولا والدین هر دو در کنار فرزندان حضور دارند، سعی کنید که با هم در آن برنامه شرکت کنید، در موارد پزشکی هم که باید هر دو تصمیم‌گیری کنید بهتر است هر دو حضور داشته باشید.

فرزندان را واسطه نکنید: اگر قرار است پیغامی به همسران بدهید، حتما خودتان این کار را بکنید. برای هماهنگی در مورد مسائل مالی یا تربیتی، به هیچ وجه فرزند خود را واسطه قرار ندهید، زیرا این کار برای او عذاب‌آور است. معمولا فرزندان علاوه بر انتقال پیغام شما، این اضطراب را هم با خود حمل می‌کنند که واکنش پدر یا مادرشان نسبت به این پیغام چه خواهد بود.

هرگاه یکی از شما یا هر دویتان ازدواج کردید

احتمال ازدواج پس از جدایی بخصوص برای زوجینی که در سنین جوانی از هم جدا می‌شوند زیاد است و این یک اتفاق طبیعی و منطقی در زندگی آنان محسوب می‌شود، اما کنجکاوی درباره این تازه‌وارد در زندگی همسر سابق، آن هم از طریق رفت و آمدهای فرزند به او حس جاسوسی و خیانتکاری می‌دهد ضمن این‌که واکنش شما به اخبار تازه او می‌تواند حس او را نیز تحت تاثیر قرار دهد. تا جایی که می‌توانید سعی کنید نگاه فرزندان را نسبت به ازدواج مجدد والد دیگر مثبت کنید و برایش توضیح دهید که این یک اتفاق طبیعی در زندگی هر دوی شما خواهد بود.

اگر فرزندان با شما زندگی نمی‌کند

فرقی نمی‌کند قانون او را به والد دیگر سپرده باشد یا توافق خودتان، در هر صورت فرزندان با شما زندگی نخواهد کرد و بیشتر وقتش را نزد والد دیگر می‌گذرانند، اما مراقب باشید که حضور شما در زندگی‌اش کم‌رنگ نباشد یعنی در موقعیت‌های مهم، همیشه همراهش باشید، زمان‌های مشخصی از روز را با او تلفنی حرف بزنید، اگر توانستید با والد دیگر توافق کنید، هر روز مسیر مدرسه تا خانه همسر سابقتان را با او همراه شوید. به وقت خودش او را تشویق و به وقت خودش تنبیه‌اش کنید و خلاصه سعی کنید حضورتان به عنوان مادر یا پدر برای فرزندان ملموس باشد.

اگر فرزندان با شما زندگی می‌کند

نه از این طرف بام بیفتید و نه از آن طرف! یعنی نه خودتان را برنده بدانید و نه مدام غر بزنید که همه گرفتاری‌ها و مسئولیت‌ها به دوش شماست. سعی کنید والد دیگر را در مسئولیت‌های مربوط به فرزندان شریک و فرزند را هم به بودن در کنار والد دیگر تشویق کنید. به هیچ وجه در مقابل فرزند به والد دیگر توهین نکنید یا این‌که او را در مقام قضاوت قرار ندهید. او فقط یک کودک است که فارغ از تمام دعوای و درگیری‌ها مادر و پدرش را دوست دارد.

شیما نادری - چار دیواری